

Sekrety mistrza fotografii cyfrowej

Profesjonalne zdjęcia krok po kroku

Scott Kelby

Autor największego bestsellera
o fotografii cyfrowej
— Sekrety mistrza fotografii cyfrowej

Helion

Tytuł oryginału: The Digital Photography Book: The step-by-step secrets
for how to make your photos look like the pros

Tłumaczenie: Piotr Cieślak

ISBN: 978-83-283-7604-5

© Helion S.A. 2021. Authorized translation of the original English title: *The Digital Photography Book* © 2020 by Scott Kelby, published by Rocky Nook, Inc. All images © David Duchemin unless otherwise noted.

Photoshop, Elements, and Lightroom are registered trademarks of Adobe Systems, Inc. Nikon is a registered trademark of Nikon Corporation. Canon is a registered trademark of Canon Inc. Sony is a registered trademark of Sony Corporation.

Polish edition copyright © 2021 by Helion S.A.
All rights reserved.

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopying, recording or by any information storage retrieval system, without permission from the Publisher.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawca dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawca nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Helion S.A.

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel. 32 231 22 19, 32 230 98 63

e-mail: helion@helion.pl

WWW: <http://helion.pl> (księgarnia internetowa, katalog książek)

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres

<http://helion.pl/user/opinie/sekmpk>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Printed in Poland.

- [Kup książkę](#)
- [Poleć książkę](#)
- [Oceń książkę](#)

- [Księgarnia internetowa](#)
- [Lubię to! » Nasza społeczność](#)

Spis treści

Rozdział 1.

Jak robić ostre zdjęcia? **1**

Jeśli zdjęcia nie są ostre, reszta nie ma znaczenia

Siedem rzeczy, które musisz wiedzieć...	2
...zanim przeczytasz tę książkę	3
Jeszcze dwie rzeczy	4
I ostatnia	5
Ostre zdjęcie zaczyna się od statywu	6
Głowica ułatwia życie	7
Nie wciskaj spustu migawki w aparacie	8
Nie masz wężyka spustowego? Użyj samowyzwalacza	9
Zdalne wyzwalanie migawki pozwala uniknąć poruszenia aparatu	10
Nie zwiększaj wartości ISO, jeśli korzystasz ze statywu	11
Sekret ostrzejszych zdjęć z ręki	12
Dociśnij łokcie do tułowia, aby zrobić ostrzejsze zdjęcie	13
Wyłącz system redukcji wibracji lub stabilizacji obrazu	14
Powiększ podgląd zdjęcia, aby sprawdzić ostrość	15
Wybieranie punktu ustawiania ostrości	16
Jeśli temat zdjęcia się porusza, śledź jego ruch	17
Wyostrezanie po fakcie: Lightroom	18
Wyostrezanie po fakcie: Photoshop	19
Dlaczego zalecam tryb preselekcji przysłony?	20
Jaką wartość przysłony ustawić?	21

Rozdział 2.

Rzecz o obiektywach **23**

Jakiego obiektywu użyć, kiedy i dlaczego?

Kiedy warto użyć superjasnego obiektywu?	24
Kiedy warto użyć uniwersalnego obiektywu zmiennoogniskowego?	25
Kiedy warto użyć obiektywu superszerokokątnego?	26
Kiedy warto użyć obiektywu typu rybie oko?	27
Kiedy warto użyć obiektywu makro?	28
Dlaczego niektóre obiektywy są oznaczone dwiema wartościami przysłony?	29

Zastosowanie telekonwertera w celu silniejszego przybliżenia sceny	30
Co warto wiedzieć o zjawisku kompresji perspektywy?	31
Jak ustawić ostrość na nieskończoność?	32
Wykorzystaj możliwości jasnego obiektywu!	33
Do czego służą osłony tulipanowe?	34
Oslonę tulipanową łatwo zgubić	35
Dbaj o tylną soczewkę obiektywu	36
Unikaj kurzu i innych zabrudzeń	37

Rozdział 3.

Profesjonalne zdjęcia krajobrazowe **39**

Jak uwiecznić oszałamiające pejzaże?

Złota zasada fotografii krajobrazowej	40
Ta sytuacja wymaga statywu i wężyka spustowego	41
Mój ulubiony obiektyw do zdjęć krajobrazowych	42
Wartość przysłony do fotografowania krajobrazów	43
Unikaj miejscowych przepaleń	44
Jak zwiększyć głębię zdjęć krajobrazowych?	45
W którym miejscu powinna się znaleźć linia horyzontu?	46
Tajniki fotografowania zachodów słońca	47
Dobre krajobrazy wymagają czytelnego dla odbiorcy tematu	48
Ustawianie ostrości podczas fotografowania krajobrazów	49
Efekt rozszczepienia światła	50
Zwracaj uwagę na chmury — naturalne źródło barw	51
Kompozycja: zastosowanie przestrzeni negatywnej	52
Kompozycja: zastosowanie linii prowadzących wzrok	53
Jak zaoszczędzić czas przy tworzeniu panoram?	54
Siedem grzechów głównych fotografii krajobrazowej	55
Dlaczego warto mieć polaryzator?	56
Zastosowanie gradientowego filtra połówkowego	57
Fotografowanie wodospadów	58
Zainstaluj aplikację PhotoPills	59

Spis treści

Rozdział 4.

Profesjonalne zdjęcia z podróży **61**

Jak wrócić ze zdjęciami, z których będziesz dumny?

W tym przypadku im mniej, tym lepiej	62
Moje ulubione obiektywy podróżnicze	63
Zacznij od sfotografowania wyświechtanych tematów (i pokaż je na początku!)	64
Fotografuj detale sugerujące większą całość	65
Jak pozbyć się ze zdjęcia turystów i samochodów?	66
Kolejny sposób na ukrycie turystów	67
Jak uniknąć robienia rozmytych zdjęć w podróży?	68
Gdzieś tutaj jest temat na zdjęcie...	69
Ludzie na zdjęciach z podróży	70
Jak zachęcić ludzi do pozowania?	71
Zatrudnij modelkę lub modela (to tańsze, niż myślisz)	72
Szukaj wyrazistych, żywych kolorów	73
Postaw na prostotę	74
Fotografuj kulinarne ciekawostki	75
Stwórz poczucie ponadczasowości	76
Zrób zwiady	77
Fotografowanie bez turystów	78
Weź Platypoda zamiast statywu	79

Rozdział 5.

Profesjonalne portrety **81**

Jak sprawić, by ludzie znakomicie wychodzili na zdjęciach

Mój ulubiony obiektyw portretowy	82
Mój drugi ulubiony obiektyw (85 mm f/1,8)	83
Unikaj obiektywów szerokokątnych	84
Jaką wartość przysłony ustawić?	85
Jak i na czym ustawiać ostrość?	86
Uwiecznianie prawdziwych emocji	87
Gdzie ustawić aparat?	88
Umieszczenie tematu w kadrze	89

Nie zostawiaj za dużo miejsca nad głową	90
Modne kadrowanie portretów	91
Rozmycie tła za modelem	92
Znakomite światło w plenerze	93
Fotografowanie w bezpośrednim słońcu	94
Kiedy warto użyć czarnej blendy?	96
Kiedy użyć blendy i jak ją ustawić?	97
Światło z okna	98
Jednolite tła studyjne	99
Tła malowane	100
Fotografowanie noworodków	101

Rozdział 6.

Profesjonalne zastosowanie lampy błyskowej **103**

Jeśli dotychczas nie przepadałeś za fleszem, wkrótce się to zmieni

Wbudowana lampa błyskowa: Twój wróg!	104
Dlaczego warto mieć zewnętrzną lampę błyskową?	105
Nie używaj TTL. Przełącz flesz w tryb manualny	106
Odłącz flesz od aparatu	107
Nie używaj wbudowanej lampy jako wyzwalacza	108
Użyj „prawdziwego” bezprzewodowego sterownika lampy błyskowej	109
Jak dużą moc flesza ustawić?	110
Do czego służą „grupy” i „kanały”?	111
Ustaw prawidłowy czas naświetlania, bo w przeciwnym razie otrzymasz to... ..	112
Zaczynam od tej wartości przysłony	113
Ustaw czułość ISO na wartość dającą najczystszy obraz	114
Światło powinno być miękkie i piękne	115
Softboks, którego używam do zmiękczenia światła	116
Gdzie ustawić flesz, aby uzyskać najlepszy efekt?	117
Jeszcze delikatniejsze światło	118
Bardzo tani sposób na piękne światło	119
Czasami światło warto odbić	120
Do czego przydają się w plenerze filtry na lampę błyskową?	121

Spis treści

Kiedy warto dodać drugą lampę (i dlaczego)?	122
Rozjaśnij tło za modelem	123
Synchronizacja z drugą kurtyną (i dlaczego warto ją stosować)?	124
Zalety posługiwania się fleszem w plenerze	125
Błyskawiczne czarne tło	126
Portrety z lampą błyskową o zachodzie słońca	127

Rozdział 7.

Profesjonalne zdjęcia ślubne **129**

Jak robić na ślubach zdjęcia godne zawodowca?

Przygotowanie listy ujęć	130
Fotografowanie w słabym świetle (na przykład w kościele)	131
Kolejna pomoc podczas fotografowania w słabym świetle	132
Trzy obiektywy, które zabieram na śluby	133
Oświetlanie panny młodej z tyłu	134
Szukanie pięknego światła dla panny młodej	135
Zdjęcia oficjalne: jak ustawić ostrość?	136
Zdjęcia oficjalne: nie kadruj na wysokości stawów	137
Zdjęcia oficjalne: jak wysoko ustawić aparat?	138
Znajdź ciekawy punkt widzenia	139
Fotografowanie szczegółów — co wybrać?	140
Ślub „bez prądu”	141
Znakomity filtr makro do fotografowania detali	142
Zastosowanie lampy błyskowej na weselu	143
Epicki rozmach z obiektywem superszerokokątnym	144
Dlaczego warto fotografować w zespole?	145
Nastrojowy portret panny młodej 1	146
Nastrojowy portret panny młodej 2	147

Rozdział 8.**Profesjonalne zdjęcia sportowe****149***Jak robić znakomite zdjęcia na zawodach sportowych?*

Jakich obiektywów użyć?	150
Użyj telekonwertera do pokazywania akcji z bliska	151
W jaki sposób zawodowi fotografowie ustawiają ostrość?	152
Zmiana trybu ustawiania ostrości na potrzeby zdjęć sportowych	153
Wartość przysłony podczas fotografowania sportu	154
Prawidłowy czas naświetlania w fotografii sportowej	155
Automatyczna regulacja ISO pozwala zamrozić akcję w kadrze	156
Fotografujesz nocą albo we wnętrzach? Zwiększ czułość!	157
Fotografowanie w trybie ciągłym	158
Zastosowanie zdalnego aparatu	159
Główny cel? Uchwycić apogeum akcji	160
Dwa najpopularniejsze rodzaje ujęć sportowych	161
Zawodowcy znają się na sporcie i fotografują detale	162
Panoramowanie dla wyeksponowania ruchu	163
Wszystko sprowadza się do kadru!	164
Dwoje oczu i piłka	165

Rozdział 9.**Profesjonalne zdjęcia innych tematów****167***Jak fotografować wszystkie inne rzeczy, które czasami fotografujemy?*

Kwiatów nie należy fotografować z wysoka	168
Nie czekaj na deszcz — zrób go sam!	169
Kwiaty na czarnym tle	170
Użyj obiektywu makro, by uzyskać wyjątkowe zbliżenia	171
Jaka wartość przysłony najlepiej sprawdza się w makrofotografii?	172
Wyłącz autofocus przed robieniem zdjęć makro	173
Fotografowanie kwiatów obiektywem zmiennoogniskowym	174
Kiedy użyć funkcji bracketingu?	175
Jak zrobić zdjęcia różniące się ekspozycją na potrzeby obrazu HDR?	176

Spis treści

Jak sfotografować księżyc i nie utracić cennych detali obrazu?	177
Trik z fotografowaniem miejskich pejzaży nocą	178
Zrób stół do fotografii produktowej	179
Zalety pionowych softboksów	180
Zastosowanie płyty piankowo-kartonowej i tworzenie odbić	181
Fotografowanie miejskich pejzaży o zmierzchu	182
Fotografowanie smug świateł	183
Fotografowanie sztucznych ognii	184
Fotografowanie zwierząt w ogrodzie zoologicznym	185
Ostrzejsze zdjęcia dzięki technice focus stacking	186
Jak ustawić statyw w nierównym terenie?	187
Lepsza alternatywa dla samowyzwalacza w zdjęciach grupowych	188
Zimno? Weź zapasowe akumulatory	189

Rozdział 10.

Profesjonalne metody robienia lepszych zdjęć **191**

Branżowe sekrety dobrych fotografii i trafnych decyzji

Niedoświetlenie czy prześwietlenie — co lepsze?	192
Chcesz, by traktowano Twoje fotografowanie poważnie? Zacznij selekcjonować zdjęcia!	193
Sposób na szybki rozwój	194
ROBOT uchroni Cię przed problemami	195
W jakim formacie zapisywać zdjęcia (RAW, JPEG czy TIFF)?	196
Przydatne zastosowania wyświetlacza LCD	197
Kiedy używać pomiaru punktowego?	198
Pamiętaj o prawach autorskich do zdjęć	199
W słabym oświetleniu rób zdjęcia seriami	200
Jakie kompozycje dobrze wyglądają w czerni i bieli?	201
„Pochmurny” balans bieli podczas fotografowania krajobrazów	202
O obrotach zdjęć	203
Unikaj tablic i napisów, bo niepotrzebnie przyciągają wzrok	204
Na co ludzie patrzą w pierwszej kolejności?	205
Jak się uchronić przed przypadkowym skasowaniem karty pamięci?	206
Zmiana punktu ostrzenia	207

Rozdział 11.**Profesjonalne drukowanie****209***Ostatecznie wszystko i tak kręci się wokół odbitek*

Uprość sobie życie, drukuj z Lightrooma	210
Rozwiązanie problemu ze zbyt ciemnymi wydrukami	211
Rozdzielczość druku	212
Wysyłanie zdjęć do laboratorium	213
Ile megapikseli potrzeba, by wydrukować zdjęcie?	214
Nie kupuj drukarki A4	215
Najwyższej jakości wydruki w formacie A3+	216
Wydruki w formacie A2 — wybór profesjonalistów	217
Na jakim papierze drukować?	218
Co decyduje o rodzaju papieru?	219
Ujednolicanie kolorystyki wyświetlanego i drukowanego obrazu	220
Pobierz profile kolorów do stosowanego papieru	221
Wyostrzenie zdjęć przeznaczonych do druku	222
Drukowanie na płótnie	223
Daj sobie spokój z drukowaniem do krawędzi...	224
Projektowanie niestandardowych układów wydruku w Lightroomie	225

Rozdział 12.**Przepisy na „życiówki”****227***Proste składniki pozwalające robić wyborne zdjęcia*

Jak robić ostre zdjęcia?

*Jeśli zdjęcia nie są ostre,
reszta nie ma znaczenia*

Robienie ostrych jak żyłotka zdjęć jest dla fotografów bardzo ważne, a sama świadomość faktu, że niektórzy stawiają to sobie za punkt honoru, może być sporym atutem. Następnym razem, gdy będziesz miał okazję wziąć udział w jednej z owych hucznych imprez dla fotografów, gdzie człowiek co rusz wpada na jakiegoś celebrytę, szampan leje się strumieniami, a winyle posłusznie wirują pod zręcznymi palcami DJ Tięsto, zrób coś dla hecy. Jakby od niechcenia podejź do fotografa chwającego się swoją niedawną wystawą i powiedz: „Cześć, widziałem twoje prace i muszę przyznać, że podziwiam... podziwiam za odwagę wystawienia w galerii tak wielu nieostrych zdjęć”. W trakcie tej krótkiej oracji możesz obserwować, jak na twarzy uśmiechniętego dotąd fotografa odmalowuje się najpierw przerażenie, potem obrzydzenie, a na końcu wstyd (ach, słodki wstyd!). Możesz odliczać minuty do chwili, gdy ukradkiem wymkniesz się z sali i, korzystając ze smartfona, zaczniesz pospiesznie wystawiać swój sprzęt fotograficzny na aukcje po okazjnych cenach. Właśnie takim ciosem jest informacja o nieostrości zdjęć (nawet jeśli tak naprawdę nie byłeś na wystawie, a prace były ostre, wszak tłamszenie i deptanie marzeń innych fotografów jest jedną z przyjemności bycia fotografem). Jedyna rzecz, co do której dwóch fotografów potrafi się zgodzić, to to, że ten trzeci jest kiepski. Wróćmy jednak do meritum. Sądzę, że po tej prawdziwej opowieści (uchwyconej na żywo kamerami) wiesz już, jak ważne jest robienie ostrych zdjęć. I domyślasz się już, dlaczego wpadamy w panikę, dowiedziawszy się, że samo kupno nowego obiektywu nie wystarczy, by robić ostrzejsze zdjęcia — a wiesz, że zawsze dowiadujemy się już po tym, jak spluczemy się do ostatka na bardzo drogie szkło, którego ostrość jakiś koleś w internecie wychwalał pod niebiosa. Tak naprawdę kupno nowego obiektywu to tylko jeden z wielu aspektów ostrości zdjęć. Równie dobrze możesz robić ostre zdjęcia obiektywem, który już masz, ale jeśli przestaniesz kupować obiektywy, niewyraźnie widzę przyszłość ich producentów (co można uznać za grę słów). I jeszcze jedno: nie licz na to, że kolejne wstępy do rozdziałów będą miały aż tyle wspólnego z ich treścią co ten. To anomalia. Reszta jest kompletnie zwariowana, ciesz się więc, póki trwa...

Siedem rzeczy, które musisz wiedzieć...

- 1. Na czym polega specyfika tej książki?** Wyobraź sobie, że jesteś na wspólnej wyprawie fotograficznej, a ja dzielę się z Tobą tymi samymi wskazówkami, radami i technikami, jakie sam czerpałem przez lata od mistrzów fotografii. Nietrudno zgadnąć, że podczas fotografowania z kolegą oszczędziłbym mu wszelkich technicznych szczegółów. Jeśli na przykład zapytałbyś: „Hej, Scott, chcę oświetlić ten obiekt miękkim, rozproszonym światłem, jak daleko mam więc ustawić softboks?“, to w takim przypadku nie zrobiłbym Ci wykładu dotyczącego proporcji natężenia światła lamp czy modyfikatorów błysku flesza, tylko powiedziałbym: „Przesuń go jak najbliższej fotografowanego obiektu, ale nie tak blisko, by pojawił się w kadrze. Im bliżej go umieszysz, tym bardziej miękkie oświetlenie uzyskasz“. Krótko i na temat. Właśnie tak jak w tej książce.
- 2. U dołu wielu stron znajdziesz dodatkowe wskazówki i informacje.** Niekiedy dotyczą one technik opisanych na tej samej stronie, ale czasami są to po prostu luźne porady, które nie zmieściły się gdzie indziej. Krótko mówiąc, jeśli zobaczysz wskazówkę u dołu strony, warto przynajmniej na nią zerknąć — tak na wszelki wypadek.

...zanim przeczytasz tę książkę

3. **Niekiedy trzeba dokupić jakiś element wyposażenia.** Niniejsza książka nie aspiruje do miana poradnika dla kupujących, ale czasami, aby uzyskać profesjonalne rezultaty, trzeba posłużyć się akcesoriami, których używają zawodowcy. Z producentami, których urządzenia przedstawiam na kartach tej książki, nie łączy mnie żadna umowa (niestety!). Polecam je tak, jak rekomendowałbym sprawdzony sprzęt przyjacielowi.
4. **Przygotowałem kilka poradników w formie wideo.** Niektóre zabiegi związane z obróbką zdjęć, czyli tzw. postprocessingiem, trudno wyjaśnić samym opisem, przygotowałem więc filmy¹, które ilustrują działania, jakie należy w danej sytuacji wykonać. Bez problemu będziesz w stanie zrobić wszystko, o czym będę mówił, gdyż poszczególne filmy są proste, przystępne i wyjaśniają każdą rzecz krok po kroku. Najczęściej używam Lightrooma (to moje główne narzędzie pracy), ale od czasu do czasu sięgam po Photoshopa (niemal wszystko, o czym opowiadałem w filmach, można wykonać przy użyciu prostszego Photoshopa Elements, jeśli więc posiadasz ten program, na pewno nie będziesz pokrzywdzony). Ponadto, jeżeli posługujesz się modułem Camera Raw w Photoshopie (zamiast Lightrooma), to też dobrze, bo w gruncie rzeczy Lightroom opiera się właśnie na Camera Raw (jest wyposażony w te same suwaki, ułożone w tej samej kolejności, działające w identyczny sposób). Wszystkie filmy i odsyłacze do sprzętu, o którym wspominałem, umieściłem na osobnej stronie, przygotowanej specjalnie na potrzeby tej książki i wyłącznie dla Ciebie, mój drogi, wspaniały Czytelniku, nowy, najlepszy na świecie przyjacielu! Oto adres: <http://kelbyone.com/books/dpbook2020> (ale poczekaj, najpierw przewróć kartkę, przed Tobą jeszcze kilka ważnych informacji!).

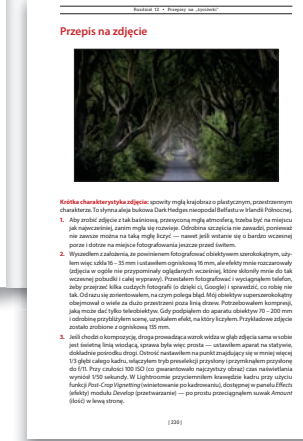
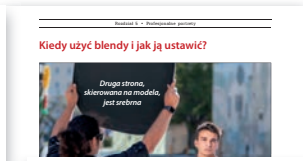
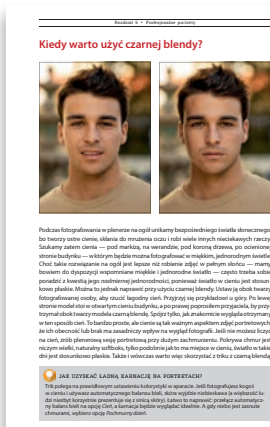
1 Materiały w języku angielskim — *przyj. red.*

Jeszcze dwie rzeczy

5. **Jeśli posługujesz się aparatem marki Sony, Olympus albo Fuji,** to niech nie zraża Cię to, że w tej książce częściej będziesz się spotykać z urządzeniami marek Nikon i Canon. Ponieważ większość ludzi używa aparatów tych dwóch producentów, na ilustracjach zobaczysz właśnie te urządzenia (ja ostatnio korzystam głównie z aparatów i obiektywów Canon). Nie martw się jednak — większość opisanych technik przyda się również posiadaczom lustrzanek cyfrowych i aparatów bezlusterkowych innych producentów, a nawet właścicielom tańszych aparatów kompaktowych.
6. **UWAGA.** Wstępy poprzedzające poszczególne rozdziały służą „złapaniu oddechu” i zazwyczaj nie mają wiele wspólnego z ich treścią. Tak naprawdę mają niewiele wspólnego z czymkolwiek, ale pisanie tych zwariowanych, dziwacznych przedmów stało się już dla mnie tradycją (są we wszystkich moich książkach). Jeśli poważny z Ciebie człek, to błagam, pomóż mi, bo zapewne będą Ci działały na nerwy. Ale jeżeli dziwnym trafem polubisz te stuknięte teksty, to być może ucieszy Cię, że opracowałem zbiorek składający się z najlepszych wstępów w postaci e-booka. Jest on zatytułowany *Buy This Book of Chapter Intros Even Though You Won't Learn Anything*, a 100% zysków z jego sprzedaży trafia do sierocińca Springs of Hope w Kenii, zbudowanego od podstaw dzięki szczodrości Czytelników mojego bloga i uczestników dorocznej imprezy Worldwide Photo Walk. E-book w wersji dla czytnika Kindle można kupić w Amazonie, jest on dostępny także w Apple Books. Albo Cię zachwyci, albo zniechędź się go jak diabli — ale jedno jest pewne: jeśli go kupisz, pomożesz sierotom, a to oznacza dobrą karmę (nie chichocz, dobrze wiesz, o jaką karmę mi chodzi!).

Ostatnia

7. Pamiętaj: jest to książka z gatunku „pokaż mi, jak to zrobić”. Wszystkie wskazówki podają tak, jak gdybym mówił do kolegi, a to często oznacza, że piszę wprost, którego przycisku należy użyć, jaką opcję zmienić, gdzie ustawić światło — lecz z pominięciem technicznych wyjaśnień. Mam nadzieję, że gdy zaczniesz osiągać coraz lepsze rezultaty, sięgniesz po jedną z książek o fotografii albo o oświetleniu, które zawierają szczegółowe wyjaśnienia technicznych pojęć, takich jak aberracja chromatyczna, dyfrakcja czy odległość hiperfokalna. Moim marzeniem jest, aby ten zbiór najlepszych porad pomógł Ci odkryć pasję fotografowania, a zdjęcia przynosiły Ci coraz więcej satysfakcji. A teraz pakuj sprzęt, bo pora na pierwszą wyprawę.

Ostre zdjęcie zaczyna się od statywu

Za robienie zdjęć o ostrości godnej profesjonalisty nie odpowiada jeden trik — to kombinacja wielu czynników, pozwalających uzyskać obraz ostry jak żyłotka. (Tak zawodowcy nazywają wymarzony, ostateczny stopień ostrości obrazu. Niestety najwyraźniej nie jesteśmy szczególnie pomysłowi, jeśli chodzi o metafory). Wśród owych warunków decydujących o uzyskaniu idealnie ostrego zdjęcia najważniejszym jest bez wątpienia zastosowanie statywu. Szczerze mówiąc, gdyby ktoś poprosiłby mnie o wskazanie najważniejszej rzeczy, jaka dzieli zawodowych fotografów i amatorów, powiedziałbym, że profesjonalści zawsze korzystają ze statywu. Nawet w świetle dziennym. Zgadza się, to pracochłonne, lecz statyw stanowi najważniejszy warunek decydujący o ostrości, o którym amatorzy często zapominają. Zawodowcy zabiegają o pewne drobiazgi, do których amatorzy cierpliwości amatorom, drobiazgi te stanowią jednak o różnicy pomiędzy ich fotografiami. Choć jedynym zadaniem statywu jest zachowanie stabilności i równowagi aparatu, to niektóre statywy wywiązują się z niego znacznie lepiej od innych. I dlatego nie warto na nich oszczędzać. Zawodowcy często to podkreślają, bo tani statyw po prostu nie stabilizuje aparatu jak należy. Właśnie dlatego jest tani. Jeśli taszcząc statyw, myślisz sobie: „Rany, ależ to ustrojstwo jest ciężkie”, oznacza to, że kupiłeś dobry sprzęt.

Głowica ułatwia życie

Ważna rzecz: kupując dobry, markowy statyw, zwykle otrzymujesz wyłącznie statyw, czyli trójnóg. W odróżnieniu od tanich statywów na ogół nie jest on wyposażony w głowicę, trzeba zatem kupić ją oddzielnie (nawiasem mówiąc, głowica nie jest absolutnie konieczna, by uzyskane zdjęcia były idealnie ostre, lecz posługiwanie się statywem bez niej może doprowadzić do białej gorączki). Zaletą głowic kulowych jest możliwość błyskawicznego ustawienia aparatu w żądanym położeniu i ustabilizowania tego położenia przy użyciu jednego pokrętła (przekonasz się, jakie to wygodne). Co więcej, dobre głowice zapobiegają „pływaniu” aparatu (czyli samoistnemu, wolnemu pochylaniu się w tę czy inną stronę) po wykadrowaniu ujęcia. Podobnie jak statywy, przyzwoite głowice nie są tanie, lecz jeśli zdecydujesz się na zakup dobrego modelu, będziesz jego zadowolonym użytkownikiem przez wiele lat. Na zdjęciu widnieje moja ulubiona spośród tańszych głowic — Oben BE-117. Jest nieduża i lekka, ale zaskakująco wytrzymała i kosztuje jedyne 85 dolarów, co w porównaniu do innej mojej głowicy, którą uważam za bezkonkurencyjną — Really Right Stuff BH-40 — jest naprawdę niewygórowaną kwotą. Ta droższa kosztuje jakież 415 dolarów, ale mam ją od ponad 15 lat i działa równie dobrze jak w dniu, w którym ją kupiłem. Jest boska, i to nie tylko dlatego, że trzeba być greckim bogiem, by sobie na nią pozwolić.

ŁAMANIE REGUŁ

Co zrobić w sytuacji, gdy nie da się użyć statywu, bo na przykład w miejscu, w którym fotografujesz, jest to niedozwolone? Jeżeli miejsce to jest dobrze oświetlone, nie musisz się martwić — po prostu włącz tryb preselekcji przysłony, a aparat sam dobierze tak krótki czas naświetlania (zapewne około 1/1000 sekundy), że zdjęcie wyjdzie ostre. Dlaczego? Bo migawka będzie otwarta tylko na mgnienie oka... czyli na 1/1000 sekundy.

Nie wciskaj spustu migawki w aparacie

Masz już znakomity statyw, który taszczysz w pocie czoła na fotograficzne wyprawy, a Twoje zdjęcia są znacznie ostrzejsze. Może nie ostre jak żyłka, ale ostrzejsze. Co zrobić, by stały się jeszcze wyrazistsze? Nie dotykać aparatu. Może trudno w to uwierzyć, ale wciśnięcie spustu migawki w aparacie powoduje niewielki wstrząs, który sprawia, że fotografia nie wychodzi idealnie ostra. Wiem, wydaje się, że to drobiazg, lecz w rzeczywistości ma on całkiem spory wpływ na jakość obrazu. Ze względu na ryzyko drgań zaopatrzyć się w coś, co pozwoli Ci zrobić zdjęcie bez dotykania aparatu. Na szczęście możliwości jest wiele. Do większości aparatów fotograficznych możesz dokupić relatywnie niedrogi pilot zdalnego sterowania albo tradycyjny wężyk spustowy. Jest to po prostu spust migawki podłączony do aparatu... (nie zgadniesz!) wężykiem, czyli kawałkiem przewodu. Wężyki takie jak pokazany na zdjęciu Vello Remote Switch, którym się posługuję, są niedrogie (ich ceny zaczynają się od kilkudziesięciu złotych) i niezawodne — nie wymagają wyrafinowanych metod bezprzewodowej komunikacji. Wybór metody nie ma większego znaczenia, jeśli tylko będziesz stosować jedną z nich w celu uniknięcia drgań związanych z wciśnięciem spustu migawki w aparacie.

Nie masz wężyka spustowego? Użyj samowyzwalacza

Jeśli nie chcesz wydawać pieniędzy na wężyk spustowy (lub pilot) albo gdy się okaże, że po prostu zapomniałeś wziąć go z domu (co zdarzyło mi się niejednokrotnie), to najlepszą rzeczą, którą możesz w takim przypadku zrobić, jest użycie samowyzwalacza. Wiem, samowyzwalacz najczęściej kojarzy się z możliwością podbiegnięcia do fotografowanej sceny i uwiecznienia się w kadrze, ale czy zastanawiałeś się, na czym w istocie polega działanie tej funkcji? Powoduje ona wyzwolenie migawki bez Twojego udziału, prawda? Prawda! A zatem doskonale sprawdzi się ona w sytuacji, gdy aparat powinien pozostać bez ruchu podczas fotografowania — wystarczy poczekać 10 sekund (tyle zwykle wynosi domyślne opóźnienie). Jeśli nie lubisz czekać (tak jak ja), sprawdź, czy Twój aparat pozwala na zmianę czasu odliczania samowyzwalacza. Ja skróciłem go do 2 sekund (zobacz rysunek powyżej). Dwie sekundy po wciśnięciu spustu migawki aparat samoczynnie robi zdjęcie (dwie sekundy powinny w zupełności wystarczyć, by drgania spowodowane wciśnięciem spustu całkowicie ustały).

Zdalne wyzwalanie migawki pozwala uniknąć poruszenia aparatu

Jeśli fotografujesz ze statywu i chcesz uniknąć poruszenia aparatu, możesz skorzystać z jeszcze innego rozwiązania: pobrać darmową aplikację na smartfon opracowaną przez producenta aparatu i robić zdjęcia zdalnie przy użyciu tego programu. Nikon, Canon, Fuji, Sony, Olympus i inni producenci sprzętu fotograficznego oferują programy umożliwiające zdalne wciskanie spustu migawki, a wtedy nie musisz się przejmować poruszeniem aparatu. Ponieważ większość nowoczesnych aparatów fotograficznych jest wyposażona w funkcję zdalnego sterowania, konfiguracja jest bardzo prosta. Aplikacja do bezprzewodowego wyzwalania aparatu przydaje się także wtedy, gdy robisz zdjęcia z bardzo niskiej perspektywy bądź z trudno dostępnego miejsca (na przykład zza panny młodej stojącej przed ołtarzem w trakcie ceremonii). Większość z nich umożliwia też wyświetlenie podglądu fotografowanej sceny i zdalnej zmiany ustawień ekspozycji.

Nie zwiększaj wartości ISO, jeśli korzystasz ze statywu

Podczas fotografowania ze statywu, nawet przy słabym świetle, nie zwiększaj wartości ISO (to cyfrowy odpowiednik czułości tradycyjnych filmów fotograficznych). Ustawienie najniższej dostępnej w aparacie czułości ISO pozwala zrobić najostrzejsze i najczystsze zdjęcie. W większości aparatów fotograficznych wartość ta wynosi 100 ISO, lecz niektóre modele umożliwiają ustawienie czułości 50 lub 64. Zwiększanie ISO powoduje wzrost zaszumienia zdjęcia, który rzutuje na ostrość, a tego należy unikać. (Oczywiście jeśli nie masz innego wyboru i fotografujesz z ręki — na przykład ślub w słabo oświetlonym kościele — to zwiększenie czułości ISO jest konieczne do uzyskania krótkiego czasu naświetlania, pozwalającego zapobiec rozmyciu obrazu. Więcej na ten temat przeczytasz na następnej stronie. Ale jeżeli używasz statywu, unikaj wysokich czułości jak zarazy — uzyskasz ostrzejsze, czystsze zdjęcia). I jeszcze jedno: przy ustawianiu najniższej czułości wybierz tę opcję, która będzie opisana samą liczbą, a nie oznaczeniem literowym. Jeśli zatem w Twoim aparacie poniżej 100 ISO są jeszcze wartości w rodzaju L1 czy L2, pozostań przy 100 ISO — to „najczystsza” opcja.

Sekret ostrzejszych zdjęć z ręki

Jeśli fotografujesz z ręki w pogodny, słoneczny dzień, zdjęcia powinny wyjść ostre. Ponieważ w takich warunkach światła jest dużo, migawka aparatu będzie otwarta tylko przez mgnienie oka (na przykład 1/4000 sekundy), bo tyle wystarczy do prawidłowej ekspozycji. A przy tak krótkich czasach naświetlania zdjęcia wychodzą ostre, nawet jeżeli nie trzymasz aparatu idealnie stabilnie. W gorszych warunkach oświetleniowych (w kościele bądź restauracji albo o wschodzie lub zachodzie słońca) światła jest mniej, więc migawka musi być otwarta dłużej — na przykład przez co najmniej sekundę (wszystko zależy od oświetlenia). W takim przypadku najdrobniejsze poruszenie aparatu spowoduje rozmycie zdjęcia. Właśnie dlatego tak lubimy statywy — aparat na nich ani drgnie, nawet jeśli migawka jest otwarta przez dwie minuty. Oczywiście w pewnych sytuacjach użycie statywu jest niepraktyczne lub niedozwolone. Jak krótki czas naświetlania należy wtedy ustawić, by zrobić ostre zdjęcie z ręki? Moim zdaniem około 1/125 sekundy. Dłuższy czas oznacza rosnące ryzyko rozmycia zdjęcia. Jak się upewnić, że ów czas się nie wydłuży? Należy zastosować tajną broń: funkcję automatycznego ustawiania czułości ISO. Nie wystarczy jej tylko włączyć — trzeba jeszcze ustawić powiązaną z nią wartość czasu naświetlania na 1/125, dzięki czemu bez względu na ilość światła ekspozycja nigdy nie będzie dłuższa. Aparat osiąga ten efekt przez zwiększenie czułości ISO do poziomu, przy którym czas naświetlania wynosi 1/125 sekundy. Czy zwiększanie czułości powoduje wzrost ilości szumów? Owszem. Ale jeśli masz wybór między zdjęciem trochę zaszumionym, ale ostrym, a zdjęciem rozmytym, to zawsze postawisz na pierwsze. To kompromis, ale dobry. Aby omawiana funkcja zadziałała, należy fotografować w trybie preselekcji przysłony, który zresztą i tak zalecam w większości przypadków (zobacz stronę 20).

Dociśnij łokcie do tułowia, aby zrobić ostrzejsze zdjęcie

Kolejna technika umożliwiająca robienie ostrzejszych zdjęć z ręki polega na ustabilizowaniu aparatu przez oparcie łokcia o tułów. Zdjęcia wychodzą wtedy ostrzejsze, bo aparat ma mocniejsze podparcie. Ta metoda jest prostsza, niż się wydaje, a gdy ujrzysz efekty jej zastosowania, z całą pewnością stwierdzisz, że warto było ją wypróbować.

FOTOGRAFUJ PRZY NAJOSTRZEJSZEJ WARTOŚCI PRZYSŁONY DANEGO OBIEKTYWU

Kolejna sztuczka, którą zawodowcy posługują się zawsze, kiedy to możliwe, polega na fotografowaniu przy najostrzejszej wartości przysłony dla danego obiektywu. W większości obiektywów jest to wartość o jakieś dwie diałki większa od najmniejszej (to znaczy, że trzeba ustawić przysłonę o dwie diałki „ciemniejszą”, niż wynosi jasność obiektywu). Ta reguła nie zawsze się sprawdza, jeśli więc się okaże, że w Twoim obiektywie nie zdała egzaminu, poszukaj najostrejszej wartości przysłony, przyglądając się zdjęciom pod kątem tego, przy jakim jej ustawieniu wychodzą najlepiej.

Wyłącz system redukcji wibracji lub stabilizacji obrazu

Ponieważ producenci obiektywów starają się ułatwić nam życie w sytuacjach, gdy musimy fotografować z ręki w słabym oświetleniu (w warunkach, gdy czas naświetlania wydłuża się tak bardzo, że wskutek poruszenia aparatu podczas otwarcia migawki zdjęcie wychodzi nieostre), wiele nowoczesnych szkieł jest wyposażonych w systemy stabilizujące. Działają one jak małe żyroskopy, które niwelują drgania, i rzeczywiście spisują się znakomicie. W zależności od marki urządzenia systemy te nazywają się różnie. Nikon nazywa swój system Vibration Reduction (VR), a Sony i Canon — Image Stabilization (IS), lecz zasada działania jest w każdym przypadku taka sama: mają one niwelować niepożądane poruszenia i dawać ostrzejsze zdjęcia. Ich zastosowanie ma sens jedynie podczas fotografowania z ręki, a nie ze statywu, ale jeśli często robisz zdjęcia w ten pierwszy sposób, w dodatku w słabych warunkach oświetleniowych (na przykład fotografujesz śluby w stosunkowo ciemnych wnętrzach kościołów), poszukaj obiektywu wyposażonego w taki system, aby móc liczyć na ostrzejsze, nierozmyte zdjęcia. I jeszcze jedno: jeżeli masz obiektyw z wbudowanym systemem VR lub IS, lecz fotografujesz ze statywu, wyłącz go. Jego mechanizm szuka wibracji, a jeśli ich nie znajdzie — bo aparat jest idealnie stabilny — to, jak łatwo zgadnąć, sam może wprowadzić minimalne drgania.

Powiększ podgląd zdjęcia, aby sprawdzić ostrość

Na małym wyświetlaczu LCD z tyłu aparatu wszystko wydaje się ostre, prawda? Zdjęcie wyświetlone w tak małym formacie właściwie zawsze będzie sprawiało wrażenie wyraźnego. Każdy fotograf szybko się jednak uczy — gdy tylko otworzy zrobione zdjęcia na komputerze — że temu małemu wyświetlaczowi nie wolno ufać. Trzeba powiększać podgląd zdjęcia i sprawdzać jego ostrość już w trakcie fotografowania. Z tyłu aparatu znajduje się przycisk służący do zmiany skali podglądu, zwykle oznaczony symbolem szkła powiększającego, który umożliwia dokładne sprawdzenie ostrości zdjęcia. Zrób to od razu, po wykonaniu fotografii, aby w razie czego mieć szansę na ewentualną poprawkę. Zawodowcy rutynowo sprawdzają w ten sposób ostrość, bo już niejedną raz się sparzyli. Wiele nowoczesnych aparatów umożliwia nawet zdefiniowanie konkretnej wartości powiększenia (na przykład 4x albo 8x), w którym można wyświetlić podgląd po jednokrotnym naciśnięciu wspomnianego przycisku. (To wygodniejsze niż wielokrotne naciskanie go w celu zwiększania, a potem zmniejszania skali podglądu krok po kroku). Sprawdź w instrukcji obsługi, czy Twój aparat umożliwia takie skonfigurowanie przycisku powiększania, bo dzięki temu tylko jeden ruch będzie Cię dzielił od wyświetlenia zdjęcia najpierw w dużej, a potem ponownie w małej skali.

Wybieranie punktu ustawiania ostrości

Nowoczesne systemy automatycznego ustawiania ostrości naprawdę dobrze radzą sobie z wybieraniem miejsca, które powinno być ostre, lecz nie są doskonałe, a już na pewno nie potrafią czytać Ci w myślach. Z tego względu czasami, zamiast pozwalać aparatowi odgadnąć, na czym chcesz ustawić ostrość, możesz mu to miejsce wskazać. W tym celu należy niewielki punkt ustawiania ostrości widoczny w wizjerze aparatu (lub na wyświetlaczu LCD, jeśli fotografujesz w trybie Live View) przesunąć dokładnie tam, gdzie chcesz uzyskać pełną ostrość. Przypuśćmy, że fotografujesz scenę na ulicy i aparat chce ustawić ostrość na ścianie w samym środku kadru, lecz Ty wolisz, aby ostra była postać znajdująca się nieco z boku. W takim przypadku za pomocą joysticka (pokrętła albo innego manipulatora, zależnie od marki i modelu aparatu) ustaw punkt ostrzenia na tej osobie i zrób zdjęcie — w ten sposób zyskasz pewność, że ostre wyjdzie dokładnie to, na czym Ci zależało. Jest też inna metoda: wyceluj środkowym punktem ustawiania ostrości (często podświetlonym na czerwono) dokładnie w tę osobę i wciśnij spust migawki do połowy. Dzięki temu zablokujesz ustawienie ostrości i możesz dowolnie zmienić kadram, wiedząc, że ostre wyjdzie to, w co najpierw wycelowaleś. Oba sposoby są równie dobre.

SPOSÓB NA NIEOSTRE ZDJĘCIA, KTÓRE NIE NADAJE SIĘ DO WYDRUKOWANIA ODBITKI

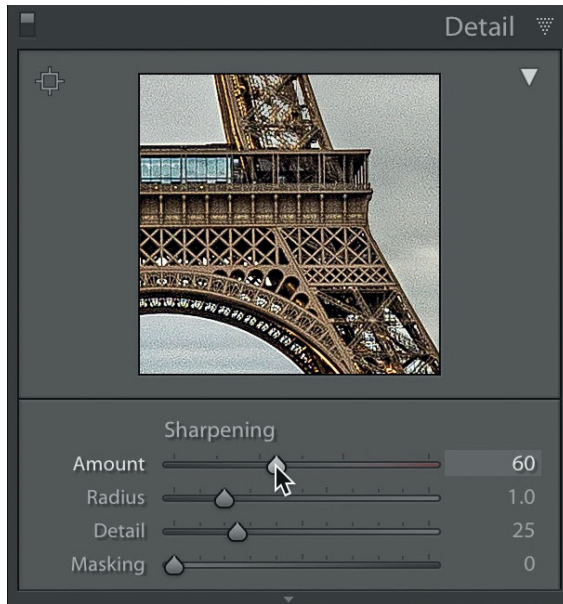
Jeśli zrobiłeś zdjęcie, które szalenie Ci się podoba, ale jego ostrość Cię nie zadowala albo rozdzielczość jest niewystarczająca do wydruku w oczekiwanym formacie, wydrukuj je na płótnie. Dzięki grubszej fakturze i specyficznej miękkości płótno wybacza wiele błędów i pozwala pięknie wyeksponować zdjęcia, które na papierze nie wyglądają najlepiej.

Jeśli temat zdjęcia się porusza, śledź jego ruch

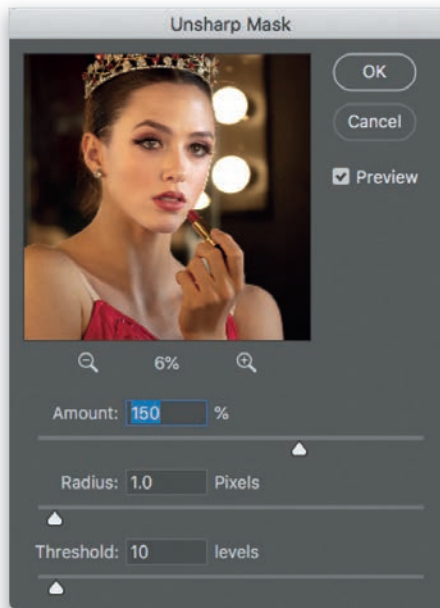
Typowe ustawienia aparatu fotograficznego są przystosowane do robienia zdjęć nieruchomym obiektom, na przykład ułożonym w misie jabłkom. Domyślny tryb ustawiania ostrości nadaje się właśnie do takich zadań — robienia zdjęć rzeczom, które ani drgną. Z tego względu zdjęcia przedstawiające ruchome tematy, takie jak ptaki, dzika przyroda, rozgrywki sportowe albo małe dzieci, często wychodzą bardzo rozmyte. Jeśli chcesz, aby większość takich scen wyszła ostro i wyraźnie, zmień tryb ustawiania ostrości na taki, który jest przystosowany do ich fotografowania — chodzi o tryb, który śledzi ruch obiektu, przewiduje go i za nim podąża, nieustannie korygując ustawienie ostrości w zależności od zmian położenia tego obiektu. Funkcja przewidywania opiera się na bieżącym kierunku i szybkości ruchomego obiektu i pozwala aparatowi z dość dużą dokładnością wyliczyć, jak utrzymać na nim ostrość. Nie jest stuprocentowo dokładna i potrafi się zagubić, kiedy coś przeszkodzi w analizie ruchu (na przykład gdy sędzia albo inny zawodnik na chwilę zasłoni gracza, którego fotografowałeś), lecz i tak jest o niebo lepsza niż domyślny tryb autofocusu. W aparatach marki Canon tryb śledzenia ruchomych obiektów nosi nazwę AI Servo. W aparatach Sony nazwano go AF-C (od ang. *continuous autofocus*), a w urządzeniach marki Nikon — AFC lub Continuous Focus. Włącz tę funkcję, a ostre, wyraziste zdjęcia ruchomych obiektów zaczną Ci wychodzić o wiele częściej. Pamiętaj też o stosowaniu panoramowania — śledzenia aparatem obiektu poruszającego się na tle nieba, pola czy lodowiska.

Wyostrzanie po fakcie: Lightroom

Jeśli kierowałeś się wskazówkami przedstawionymi w tym rozdziale i udało Ci się zrobić znakomite, ostre zdjęcia, to możesz jeszcze zwiększyć ich wyrazistość przy użyciu programów Adobe Lightroom (cieszy się ogromną popularnością wśród fotografów), Adobe Photoshop (wybór zawodowców, trudniejszy do opanowania) lub Adobe Photoshop Elements (dla zaawansowanych hobbystów, łatwy do opanowania). Jak myślisz, które zdjęcia należy wyostrzyć? Wszystkie. Wyostrzamy każde zrobione zdjęcie i kropka! Lightroom jest wyposażony w gotowe, skuteczne ustawienia wyostrzania, dostępne w module *Develop* (przetwarzanie) — wystarczy kliknąć jedno z nich, by wyostrzyć zdjęcie. Poszczególne parametry możesz też skonfigurować samodzielnie — znajdują się one w panelu *Detail* (szczegół), w tym samym module. W panel ten jest wyposażona także „chmurowa” wersja Lightrooma. Jeśli zapisujesz zdjęcia w postaci RAW, zauważysz, że Lightroom automatycznie ustawia suwak *Amount* (wartość) w położeniu 40 (tak się dzieje w najnowszych wersjach, a w starszych wartość domyślna wynosiła 25), ale ja zwykle podbijam tę wartość, ponieważ przeważnie okazuje się niewystarczająca — firma Adobe podeszła do niej dość zachowawczo. W zwykłych sytuacjach ustawiam suwak *Amount* na 50, lecz jeśli zdjęcie przedstawia temat obfitujący w detale — na przykład pejzaż, motocykl, auto albo miejski krajobraz — warto przeciągnąć go do wartości 60, a niekiedy nawet 70. Wszystko zależy od zdjęcia. (W razie wątpliwości wyświetl je w skali 1:1, czyli w 100-procentowym powiększeniu, aby zweryfikować efekt wyostrzania). Jeżeli robisz zdjęcia w formacie JPEG, to są one wyostrzane już w aparacie, a suwak *Amount* w Lightroomie będzie ustawiony na zero. Nawet w przypadku zdjęć JPEG przesuwam go do 15 lub 20, aby nadać im oczekiwaną ostrość. Jeśli posługujesz się Photoshopem, na następnej stronie znajdziesz stosowane przeze mnie ustawienia filtra *Unsharp Mask* (*Maska wyostrzająca*).

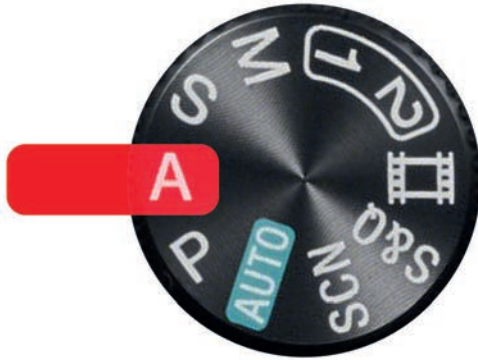
Wyostrowanie po fakcie: Photoshop

W Photoshopie (a także w Photoshopie Elements) do wyostrowania służy filtr *Unsharp Mask* (*Maska wyostrowająca*). Angielska nazwa tego filtra jest wprawdzie nieco myląca — słowo *unsharp* (nieostry) sugeruje, że zdjęcie zostanie rozmyte, lecz nie obawiaj się — termin ten został zapożyczony z tradycyjnej techniki wyostrowania, stosowanej w ciemni fotograficznej. Rozwiń menu *Filter/Sharpen* (*Filtr/Wyostrowanie*) i wybierz polecenie *Unsharp Mask* (*Maska wyostrowająca*). W oknie dialogowym tego polecenia znajdują się trzy suwaki decydujące o sposobie wyostrowienia obrazu, lecz zamiast zagłębiać się w skomplikowaną teorię po prostu podam Ci pięć zestawów wartości, które czynią cuda.

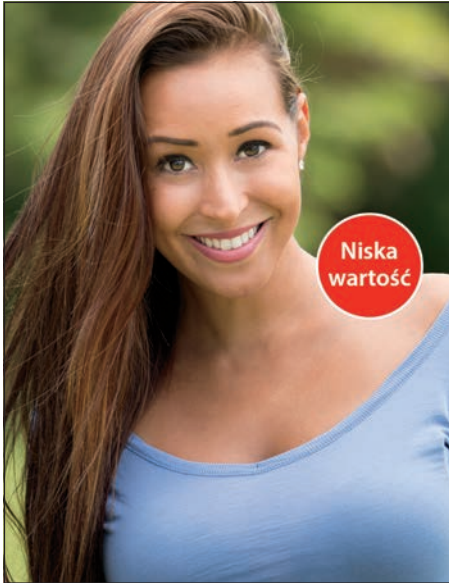
- 1. Portrety:** *Amount* (Wartość) — 150%, *Radius* (Promień) — 1, *Threshold* (Próg) — 10.
- 2. Miejskie krajobrazy i zdjęcia z podróży:** *Amount* (Wartość) — 65%, *Radius* (Promień) — 4, *Threshold* (Próg) — 3.
- 3. Ustawienia uniwersalne:** *Amount* (Wartość) — 120%, *Radius* (Promień) — 1, 1, *Threshold* (Próg) — 3.
- 4. Ustawienia supersilne (zdjęcia sportowe, krajobrazy, tematy obfitujące w szczegóły):** *Amount* (Wartość) — 95%, *Radius* (Promień) — 1, 5, *Threshold* (Próg) — 1.
- 5. Zdjęcia zmniejszone, o małej rozdzielczości, na potrzeby internetu:** *Amount* (Wartość) — 85%, *Radius* (Promień) — 1, *Threshold* (Próg) — 4.

Dlaczego zalecam tryb preselekcji przysłony?

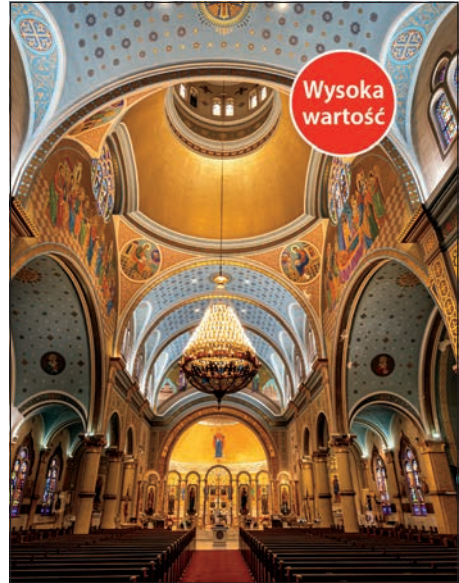

Z technicznego punktu widzenia zakończyłem już omawianie kwestii ostrości zdjęć, są jednak jeszcze dwie sprawy, o których chcę opowiedzieć, mam więc nadzieję, że nie pogniewasz się na mnie za poświęcenie im dwóch stron na końcu tego rozdziału. (Pozostaje mi nadzieja, wszak to tylko książka, zakładam jednak, że nie masz nic przeciwko temu — wydajesz się bardzo spokojny, z góry dziękuję). Jeśli nie używam lampy błyskowej (bo wtedy, z powodów przedstawionych w rozdziale 6., lepiej użyć trybu manualnego), zawsze włączam tryb preselekcji przysłony. Na ogół jest on oznaczony symbolem A lub Av na pokrętle zmiany trybów aparatu. Uwielbiam ten tryb, ponieważ po wybraniu oczekiwanej wartości przysłony aparat sam dobiera właściwy czas naświetlania, pozwalający uzyskać prawidłową ekspozycję. Czas naświetlania jest więc jedną z tych rzeczy, o które nie muszę się martwić — chyba że fotografuję w bardzo słabych warunkach oświetleniowych (zobacz stronę 12). A jeśli nie martwię się ustawieniami, to znaczy, że mogę się skupić na tym, co naprawdę ważne, czyli na kompozycji i jakości światła. I właśnie na to — pełną koncentrację na ważnych rzeczach — pozwala mi fotografowanie w trybie preselekcji przysłony. Z tego samego względu zawsze sugeruję przyjaciółom, by fotografowali w tym trybie. Pozwól aparatowi wykonać żmudne obliczenia za Ciebie, a będziesz mieć więcej przestrzeni na kreatywność.

Jaką wartość przysłony ustawić?

f/2,8

f/11

Jeśli się zastanawiasz, jaką wartość przysłony ustawić w kontekście tematu zdjęcia, mam pewną podpowiedź, która może naprowadzić Cię na właściwe tory. Otóż w większości przypadków posługujemy się tylko dwoma zakresami wartości przysłon. Te duże, jak $f/11$ czy $f/16$, ustawiamy wtedy, gdy chcemy uzyskać na zdjęciu głębię ostrości obejmującą całą scenę, od pierwszego planu do tła (jak na przykładzie u góry po prawej stronie). Małe wartości, takie jak $f/2,8$ czy $f/4$ wybieramy wówczas, kiedy chcemy pokazać ostro główny temat (osobę, pomnik albo jakiś inny obiekt) i zależy nam, by tło wyszło miękkie, rozmyte (jak na przykładzie po lewej stronie). Do czego więc przydają się wszystkie inne ustawienia przysłony, na przykład $f/8$? Nie mają zbyt wielkiego zastosowania. Spotkałem się z opiniami, że są „do niczego”. W miarę nabierania doświadczenia w fotografowaniu z pewnością zetkniesz się z sytuacjami, w których owe wartości stają się przydatne, na razie jednak przy ustawianiu przysłony możesz wychodzić z przedstawionego wyżej założenia. Pamiętaj więc o tym, co powiedziałem: duże wartości oznaczają, że właściwie cały kadr będzie ostry, małe zaś pomagają w rozmyciu tła. *Uwaga:* Szczegółowe wskazówki dotyczące wartości przysłon znajdziesz w innych rozdziałach — zajrzyj na przykład na stronę 43 w rozdziale poświęconym fotografii krajobrazowej lub na stronę 85 w rozdziale o portretach.

PROGRAM PARTNERSKI

— GRUPY HELION —

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA
Helion

Sztuka fotografowania? Ucz się jej od prawdziwego mistrza!

Doczekaliśmy czasów, gdy niemal każdy ma możliwość fotografowania. Zalewa nas morze zdjęć, z których podobają się nieliczne, a zaledwie pojedyncze zapadają w pamięć. Tymczasem wykonanie pięknej, budzącej zachwyt fotografii przynosi ogromną satysfakcję. Jeśli próbowałeś tej sztuki, wiesz, jak trudne i frustrujące mogą być początki. W takich chwilach przydałby się mistrz-przyjaciel, który w odpowiedniej chwili krótko i prosto podpowiedziałby: *Zrób to w ten sposób!*

Ta książka jest właśnie takim mistrzem-przyjacielem. Nie zawiera skomplikowanej teorii ani technicznego żargonu, za to stanowi źródło ponad dwustu sprawdzonych sekretów i wskazówek, dzięki którym zaczniesz robić lepsze, ostrzejsze, barwniejsze i dużo piękniejsze zdjęcia! Dowiesz się, który przycisk należy wcisnąć w danym momencie, jakie ustawienia wybrać i kiedy konkretnie się nimi posłużyć. Zapoznasz się ze wskazówkami dotyczącymi sprzętu, co pozwoli Ci świadomie wybrać to, czego rzeczywiście potrzebujesz. Znajdziesz tu również porady dotyczące konkretnych rodzajów zdjęć. Skorzystaj z tych podpowiedzi, a Twoje fotografie zyskają profesjonalną jakość — i to bez zwracania sobie głowy trudnymi tematami!

Najciekawsze zagadnienia:

- jak uzyskać wyjątkowo ostry obraz
- jak odkryć na nowo pejzaże i zachody słońca
- jak robić świetne zdjęcia z podróży i co fotografować przy brzydkiej pogodzie
- jak zapanować nad obiektywem i lampą błyskową
- jak robić profesjonalne zdjęcia tematyczne: ślubne, sportowe, pejzaże nocne i inne

Scott Kelby od lat cieszy się sławą najlepszego na świecie autora książek o fotografowaniu. Jest także redaktorem i wydawcą cenionych magazynów „Photoshop User” i „Lightroom Magazine” oraz prezesem i dyrektorem generalnym serwisu internetowego KelbyOne.com. Współtworzył popularną serię kursów online. Prowadzi warsztaty fotografii oraz obsługi Lightrooma na całym świecie. Napisał niemal setkę książek, z których wiele zdobyło prestiżowe nagrody.

	<i>Sprawdź nasze szkolenia!</i>	KOD KORZYŚCI <i>Sięgnij po więcej!</i>	
helion.pl		ISBN 978-83-283-7604-5	
HELION SA ul. Kościuszki 1c 44-100 Gliwice tel.: 32 230 98 63 helion@helion.pl	AKADEMIA IT & BUSINESS		
INFORMATYKA W NAJLEPSZYM WYDANIU	HELIONSZKOLENIA.PL	9 788328 376045	
		Cena: 49,00 zł	

kelbyone
rockynook